

Художникът Стефан Тодоров

и неговите платна с душа на уморена пеперуда

Вероятно е „стара душа“ художникът Стефан Тодоров, иначе как да си обясним многобройните му самостоятелни изложби, безбройните участия в общи художествени изложби у нас и в чужбина, огромния интерес към неговите уникални картини-пана, не рисувани, а изговорени и изживяни върху коприна, и постоянните пътувания на творбите му към частни колекционери от цял свят?

Кога усети гъдела на изкуството?

Ако да усетиш себе си, може да се нарече гъдел, то... моят гъдел беше някога там, около моята 11-та годишнина, тогава, когато за мен експериментът беше експеримент и резултатът, подобно на монотипия, будеше изненадата и задоволството ми почти по равно.

Срещата ми с изкуството идва, разбира се, и от по-ранен етап на моето съществуване, в който, подобно на бухал, аз стоях на рамото на майка

ми, докато тя премерено танцуваше с перо и туш върху хартията..., създавайки перфектната форма, в нейния най-изящен вид, а аз просто гледах разказа й...

Сетне, имах малка трикрака масичка, с дебел картон върху й, който служеше за основа, на която аз се опитвах да съживявам втори път героите, създадени от майка ми...

Пак с перо, и пак с туш, макар моята рисунка да приличаше по-скоро на кардиограма на развълнуваното от несъзнаваното сърце на дете...

Няколко са проявленията на изкуството, които са влезли в живота ми почти едновременно: красивите мебели, поръчвани във Виена от моя пращядо, или по-скоро, тези от тях, които бяха останали в нашата стара къща в Бургас, запазила особен мирис на морска сол и още нещо. Къща, на чиито прозорци в моето детство все още се виждаха хиковете, слагани по време на войната, дупка от куршум в малко квадратно стъкълце на входната врата... разказ, спомен, старото лампово радио-ВВС, по което пращядо ми Никола слушаше така, сякаш той самият говореше...

Сетне, след мебелите, идва дрехата – МОДАТА, СТИЛЪТ и ЛИНИЯТА, ревютата на моята майка, едни прекрасни лични, романтични спектакли на формата, идеята и средата, в която всичко това е реализирано – ранните 80 години на миналия век.

Ревюта, спектакли, графики, карикатури; невероятните разкази на баба ми за Бургас и морето, за войната, за ловните кучета на семейството ми, за корабите ни, след това за корабите от дъски и платна от бял чаршаф и конопено въже... Вълните, пясъкът, морето... доматите и техните съхнещи семки по детското ми лице... като че ли това са първите проявления на жарта, опарваща белия лист на детето

и слагаща високите критерии на общуване, качество на преживяване и съпреживяване...

Защо избра да рисуваш върху коприна – единственото платно, върху което рисуваш?

Коприната... Тя е нежна душа на стара и уморена пеперуда. Тя няма как да не ти позволи, ако си добър, да направиш всичко върху нея, всичко онова, което е възделение, блян, спомен от друг живот, спомен от бъдещ живот. Тя, тя, тя... тя е органична и помни, а това, което помни, е красотата на безвремето! Коприната позволи на мен да бъда всеки и всичко, затова ТЯ и АЗ се избрахме един друг... Всичко останало ти, драги и най-съкровени критико, можеш и сам да видиш в това, което ние с коприната взаимно сме си позволили...

Какво е настроението, което търсиш?

Аз не търся настроение, то ме намира и винаги сме РАВНИ; там, в момента на разходване на нашите общи, или ако искаш взаимни нужди, аз превеждам... мен ме превеждат... в прекия и преносен смисъл – по равно!

А какво акомпанира на твоите състояния?

Всичко – и кино, и музика, и театър, и проза, и Витгенщайн в извънредността си, и Кант, в своята привидна сложност, която всъщност е много музикална..., и музиката, с нейната триделна класическа форма – всичко това заедно... Но музиката е моята любовница.

Мечтаеш ли докато рисуваш?

Не, нямам време да мечтая, просто съм себе си, което е същото.

Златна Костова